

MAVİSEL YENER

Papağan Masalı, Ayla Çınaroğlu, Resimleyen: Mustafa Delioğlu, Uçanbalık Yayınları, 2006, 32s, 6+

Eskici dükkânı içindeki sessizlikte bir anda duyulan çılgılık: “Yamtirikabra... Yamtirikabra...”

Bu çılgılığı atan kim dersiniz? Belki yüz yaşında, belki daha da yaşlı bir papağan. Eskici onu da satıyor, hem de çok ucuza. Ancak, rafta duran kırmızı ciltli kitabı kim eline alsa ciyak ciyak bağırmaya başlıyor bu papağan. Kırmızı ciltli el yazması kitabın tam metnini okumadan papağanın sırrını çözemeyeceğini anlıyor okur ve yavaşça bu metnin yüreğine doğru yolculuğa başlıyor. Gizemli masalın yollarında yürüdükçe bu yolculuk daha da ilgi çekici hale geliyor. Karşımıza yaşamını sirkte geçiren Yamtirikabra Usta çıkıyor ilkin. Onun çocuklara verdiği armağanı kabul ediyor okur, kendine sunulmuşçasına... “Gösteri bitiminde, her çocuğa küçük bir çakıl taşı armağanı varmış. Çakıl taşı dedikse, görünüşte bildiğin taşmış işte. Ne var ki avucuna koyduğu anda taş, o çocuğun düşlediği oyuncığa dönüşüvermiş. “Bilmiyor musun” demiş Yamtirikabra “Bu oyuncak yalnızca bugün seninle. Mızıkamak, sızlanmak yok, yarın çakıl taşına dönecek gene.” (s.12)

Yamtrikabra'nın sır dolu sözcükleri bu yolculuğu güzellerken, genç palyaço Pamçi konuk oluyor satırlara. Yamtrikabra ustasından pek çok hüner öğreniyor. Bilge Yamtrikabra bütün bildiklerini öğretiyor mu, yoksa da öğretmedikleri de var mı? Bunların yanıtlarını o gizemli masal yolculuğunda öğreniyor okur.

Papağan Masalı, masalın sonunda papağanın geleceğini okurun ellerine bırakıyor. Kafesin bambularının içinde şifreyi buluyor okur, bu şifre yardımıyla papağanı özgür de kılabilir, yaşam boyu kafeste de bırakabilir, bu kararı kendi vermelidir.

Çocuk okurun özenli dil, içten anlatımla eğlenceli bir masal okurken pek çok yan kazanımı da oluyor. Kimi satırlarda eski eşyaların “dil” inden söz eden masal, okuru eşyaların sır dolu geçmişine davet ederek bu konuda düşüncelerini sağlıyor. Çocuk okurun geçmişin günümüzün bir parçası olduğunu düşünmesi, bunun yorumunu yapması, onu ilerin donanımlı bireyi yapmak için bir adım kuşkusuz.

“Aaah ah, eskiler; o çok sevdiğim eskiler... Ama eğilirsanız eğer sevgiyle, dostça, ilgiyle yaklaşırsanız onlara, başlarlar kendilerinden söz etmeye usulca. Örneğin işte şu pirinç şamdan... Şu çatlak porselen tabak... Şu gümüş cep saati... Şu fildişi tarak... Şu sedef kakmalı sehpa, şu bakır ibrik, şu kristal şekerlik... Şu tablolar, minyatürler, nakışlar... Eski fotoğraflar, kitaplar...” (s.4)

Çocuklar hiç duymadığı deyimleri masalarda öğrenir çoğu zaman. Papağan Masalı bu anlamda da okuruna dilsel katkı sağlıyor. Ayrıca şiirsel anlatım olanaklarından da yararlanarak hem onu iyi bir edebiyatla tanıştırıyor hem de keyifli bir okuma sunuyor. Papağan Masalı, şaşırtıcı kurgusuyla, betimlemeleriyle, ilginç resimleriyle, sayfa tasarımıyla, çocuk okuru büyüleyecek bir kitap.

Cumhuriyet Gazetesi Kitap eki

2006 - 7 Eylül